

7 års kløe eller going bye-bye

Skal man dømme efter almindelige danske tidsskriftforhold, må man sige, at kun de færreste af disse forhold når at opleve det 7. års kløe. Redaktøren er i reglen efter få år blevet træt, eller han har fundet sig en ny og bedre, smukkere eller rigere; måske én, der er så dejlig, at andre bliver helt energiske af misundelse. Når vort forhold til „Kosmorama“ har været i 7 år, kan en del af forklaringen sikkert søges i den omstændighed, at det har været ret polyandrisk; dette kan igen forklares med, at den enke, vi overtog, i sin tid begyndte som barnebrud for en temmelig husfaderlig type, og at denne baggrund også var egnet til at gøre det senere forhold lidt monotont; men så må vi i samme sekund tilføje, at vor omgængelighed tillige gjorde det stabilt. Dette i forbindelse med lidt håndværksmæssig flid har gjort hende til et helt godt parti her op til det 3. forsøg; hun er blevet moden og kender sit værd; det forbaskede er blot, at hun er begyndt at stille krav til viriliteten.

Guderne skal vide, at vi ikke har spundet guld på forholdet. Et eller andet afholdt os fra at anskaffe en laktaske til hende. Endda hævdes det, at der er betydelige midler i hendes familie, men denne har vel ment, at forholdet var lidt uværdigt. Vi vil dog fortælle vore børnebørn, at den ikke kendte sin besøgstid, og at den i det hele taget var ret materialistisk indstillet.

Det 7. års kløe viste sig, når vi nu skal være helt ærlige, allerede for et par år siden, men så er det jo, at man takker for et par gode kapellaner og husvenner; og når vi selv skal sige det: det er efterhånden ikke så få, der har lånt nøglen, mens vi selv gik en tur rundt om karréen. Det skete endog – skønt for sjældent – at vi bød på en efterfølgende kop te og en sludder om æstetikken og teknikken og sådan noget, men af mærkelige grunde opstod der næppe noget helt fortroligt forhold mellem dem og os. Måske fordi vi ikke lod dem overnatte, men henviste dem til de lejede værelses kolde ensomhed. Det var dog mere ægte kærlighed end jalousi, der forledte os til dette, og efterhånden som det ægte svandt, steg længslen efter det frie liv blandt disse playboys, som, om de overhovedet kendte til ensomhedens bitre tårer, i hvert fald skjulte dem bag en maske af lystbetonet fribytteri.

Det er en fornuftsbestemt skilsmisse, denne her. Kærligheden var blevet afløst af vanen, og den kan næppe genoplives. Men vi kan da stadig være som brødre for hende, vi kan da stadig i ny og næ sende hende en sandkage; om nødvendigt med en fil i. P. M.

7 år for Lea

Da Jakob i sin tid forelskede sig i Rachel, trællede han i syv år for at få hende. Da tiden var omme, blev han narret og så sig pludselig formålet med Rachels grimme søster, Lea med de matte øjne.

Nu har man siddet i syv år som den ene tredjedel af „Kosmorama“'s redaktion, og det er blevet på tide at gå. Syv år for Kos – gad vide, om det ikke er gået os som Jakob. Man har i hvert fald pligt til at spørge sig selv, om det nu også var umagen værd.

Vi videreførte bladet efter den ensomme gamle redaktør, og vi er selv blevet tre ældede redaktører, der forlader redaktionen i en stemning af at have overstået noget uden at have fået virkeliggjort alt det, der skulle virkeliggøres. Vi var kloge nok til at fastholde meget af

netop dette arrogante „Kosmorama“-tonefald, der turrer så nyttigt, og vi var så fornuftige at koncentrere os mere om kvalitet end om politik. Vi har ikke lagt skjul på, hvad vi kan lide, og vi har hyldet vore helte. Vi føler, at de numre af „Kosmorama“ er de bedste, som vi har fyldt med stof om de film og de kunstnere, som vi beundrer – ingen har kunnet tvivle om vore passioner, og det er ikke så ringe endda.

Men det er blot ærgerligt, at vi ikke har skrevet endnu mere om det, vi kan lide, og ærgerligt, at vi ikke har hyldet vore helte på alle sider af „Kosmorama“. Vi må derfor betragte de numre af „Kosmorama“ som de svageste, hvor vi har ladet os forlede til at huse stof om det forhibbede og det kunstige, om det antipoetiske og det ligegyldige.

Og derfor blader vi helst forbi de mange sider om de amerikanske eksperimentalfilm og frem til *Peter Cowies* artikel om *Max Ophüls*, måske det bedste vi har bragt.

Vi besluttede fra begyndelsen ikke så meget at skrive selv som at lade en ny generation af filmkritikere komme frem. Det har ikke været så nemt endda, for mange unge talenter er for modløse, når meningerne skal sættes på papiret, og der er grænser for, hvor længe man kan tigge folk om stof. Men det er dog blevet til et par stykker, og heldigvis netop de folk, som synes at skulle danne kernen i en videre fornyelse af dansk filmkritik. En enkelt af disse nye kritikere omfatter vi med særlig beundring; det er ham, der beskrev os som ubekymrede fars sønner uden kendskab til livets råhed. Underligt, men hvor vidste han nu det fra?

Lad os trøste os; „Kosmorama“ har også i vor tid banket de gode film og de store kunstnere ind i en filminteresseret læserskares bevidsthed, og også i vor tid har „Kosmorama“ irriteret vanetænkningen og pillet ved de falske storheder.

Måske har vi trællet for Lea, men det behøver i grunden ikke bedrøve os. Jakob opdagede først, da det blev morgen, at det ikke var Rachel, han havde elsket, men inden da havde ingen hørt ham klage. Så vi forlader teltet i jævnt godt humør og overlader gerne Rachel til *Øystein Hjort*.

J. S.

farvel
og
tak

En del af vore læsere vil allerede vide, at dette nummer af „Kosmorama“ er det sidste i denne redaktions regi. Flere aviser har allerede meddelt, at Filmmuseets tidsskrift fra næste årgang vil gå over til større format, flere numre pr. årgang og ny redaktion. I „Information“, der ikke altid er så velinformeret om „vor egen verden“, som man gerne vil have det til at se ud, er denne ændring af „Kosmorama“ blevet udlagt som resultatet af et enormt intrigespil bag kulisserne. Vi er naturligvis ikke blinde for, at der ligesom i den øvrige filmverden også er blevet intrigeret omkring „Kosmorama“, men heller ikke i intrigens kunst er danskere særlig talentfulde, og kabalerne har været konfuse og planløse og uden egentlig effekt.

Kendsgerningerne i denne ændring af „Kosmorama“ er enkle. Som alle andre tidsskriftredaktører har dette blads redaktører naturligvis også næret en drøm om at gøre bladet større og mere attraktivt, ligesom vi ikke har haft ønske om at være redaktører til vore dages ende.